

Socialutskottets yttrande 2020/21:SoU7y

Ungdomspolitisk skrivelse

Till kulturutskottet

Kulturutskottet har beslutat att ge bl.a. socialutskottet tillfälle att yttra sig över skrivelse 2020/21:105 Ungdomspolitisk skrivelse och de följdmotioner som väckts med anledning av skrivelsen i de delar de berör respektive utskotts beredningsområde.

Socialutskottet överlämnar, under förutsättning av kulturutskottets medgivande, motion 2020/21:3480 (KD) yrkande 13.

Socialutskottet har beslutat sig att yttra sig över de delar av skrivelsen som rör utskottets beredningsområde och över kommittémotionerna 2020/21:3950 yrkandena 1–2 och 6–8 och 2020/21:3480 (KD) yrkande 13.

Socialutskottet anser att kulturutskottet bör avstyrka motionsyrkandena och föreslå att skrivelsen läggs till handlingarna.

I yttrandet finns en avvikande mening (SD, KD).

Utskottets överväganden

Gällande rätt

Insatserna inom socialtjänsten ska enligt 3 kap. 3 § socialtjänstlagen (SoL) vara av god kvalitet, och för att utföra uppgifter inom socialtjänsten ska det finnas personal med lämplig utbildning och erfarenhet. Kvaliteten ska systematiskt och fortlöpande utvecklas och säkras. I förordningen (2015:284) med instruktion för Socialstyrelsen anges att Socialstyrelsen genom kunskapsstöd och föreskrifter ska bidra till att socialtjänsten bedrivs enligt vetenskap och beprövad erfarenhet.

Skrivelsen

Regeringen lämnar i skrivelsen en redovisning av utvecklingen mot det ungdomspolitiska målet att alla ungdomar ska ha goda levnadsvillkor, makt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen. Utvecklingen av ungdomars levnadsvillkor redovisas i fråga om hälsa, utbildning, arbete, brottslighet och utsatthet för brott, boende, fritid, idrottande och kulturutövande. Regeringen presenterar i skrivelsen även ett handlingsprogram med insatser som ska bidra till att det ungdomspolitiska målet uppfylls. Skrivelsen lyfter även prioriterade områden för att främja utvecklingen mot målet: Den psykiska hälsan bland unga ska öka m.m. Skrivelsen innehåller också en genomgång av det internationella samarbetet inom ungdomspolitiken.

Insatser för att förbättra barns och ungdomars psykiska och fysiska hälsa

Prioritering: Den psykiska hälsan bland unga ska öka

Regeringen anför att ungdomars hälsovanor har utvecklats i en positiv riktning under 2000-talet. Ungdomars användning och missbruk av alkohol har minskat och trenden är densamma för användningen av tobak, där minskningen är betydande. Cannabisbruket har dock ökat något bland unga (16–29 år) i Sverige. Ungdomars matvanor har också förbättrats under 2000-talet, men samtidigt har inga förändringar skett när det gäller fysisk aktivitet och stillasittande fritid. Fetman har ökat i alla åldersgrupper. Utvecklingen skiljer sig emellertid åt mellan olika grupper i samhället och för ytterligare förbättringar av folkhälsan behöver hälsan bli bättre särskilt för dem som har sämst hälsa. Bland de yngre (16–29 år) är hälsan överlag bättre än i övriga åldersgrupper, men den självskattade psykiska ohälsan är hög. Andelen med stress, ångslan, oro eller ångest och med nedsatt psykiskt välbefinnande är högst i denna åldersgrupp och ökade under 2006–2018. Bland elever i åldrarna 11, 13 och 15 år uppgav fler flickor än pojkar att de upplevt psykosomatiska besvär under 2018. Mot bakgrund av den försämrade psykiska hälsan bland

ungdomar bedömer regeringen att insatser behövs för att främja ungdomars psykiska hälsa. Covid-19-pandemin kan innebära ökad risk för psykisk ohälsa bland barn och ungdomar som är i behov av särskilt stöd, de som lever i familjer med socioekonomiska eller andra utmaningar och de grupper av unga som omfattas av skolans kompensatoriska uppdrag.

Insatser för att förbättra barn och ungas psykiska hälsa

Satsning för att stärka den psykiska hälsan, psykiatri och suicidpreventionen
Regeringen framhåller en förstärkt satsning för att stärka den psykiska hälsan, psykiatri och suicidpreventionen för 2021 på ca 1,2 miljarder kronor. Med tidigare aviserade anslag innefattar satsningen drygt 2 miljarder kronor 2021. Motsvarande belopp beräknas till 2 miljarder kronor för 2022. Barn och unga är en särskilt viktig målgrupp i satsningen.

Kortare köer till barn- och ungdomspsykiatri

Regeringen framhåller vidare åtgärder för att förbättra tillgängligheten till barn- och ungdomspsykiatri (bup) och korta ned köerna. Regeringen har aviserat att psykiatri ska stärkas och att ett mål om en köfri barn- och ungdomspsykiatri ska slås fast. För att kunna nå detta mål avser regeringen att fortsätta att prioritera insatser som syftar till att bup ges möjlighet att använda sina resurser till barn och unga i behov av specialiserade insatser från psykiatri.

En sammanhållen god och nära vård för barn och unga

Regeringen poängterar att utredningen En sammanhållen god och nära vård för barn och unga (dir. 2019:93) har i uppdrag att utreda förutsättningarna för en sammanhållen och resurseffektiv god och nära vård för barn och unga. Utredningen ska föreslå hur en sådan reform ska kunna genomföras på ett ändamålsenligt sätt. Ett syfte med uppdraget är att avlasta den specialiserade bup genom insatser inom den nära vården för barn och unga som lider av psykisk ohälsa. Uppdraget ska slutredovisas senast den 1 oktober 2021. Se vidare nedan under avsnittet kompletterande information om utredningens betänkande SOU 2021:34 En sammanhållen god och nära vård för barn och unga.

Ökade resurser till det civila samhället

Regeringen betonar att anslagen till det civila samhällets organisationer har ökat i syfte att främja psykisk hälsa och förebygga psykisk ohälsa och suicid. Regeringen noterar att Folkhälsomyndigheten sedan 2017 fördelar medel till det civila samhällets organisationer för att främja psykisk hälsa och förebygga psykisk ohälsa och suicid. För 2021 fördelas ca 65 miljoner kronor till organisationernas arbete med psykisk hälsa och suicidprevention. Barn och unga är en viktig målgrupp.

Förbättringar för barn inom den psykiatriska tvångsvården

Regeringen framhåller åtgärder för att förbättra den psykiatriska heldygnsvården och tvångsvården för barn och unga. Regeringen har gett i uppdrag åt Socialstyrelsen att stimulera och stärka det nationella arbetet med att utveckla och sprida relevant och aktuell kunskap samt ändamålsenliga kunskapsstöd, metoder och arbetssätt till hälso- och sjukvårdspersonal som arbetar med barn i den psykiatriska heldygnsvården, inklusive den psykiatriska tvångsvården.

Utvecklingsinsatser för att stärka förutsättningarna för placerade barn och unga

Placerade barn och unga är enligt regeringen en särskilt utsatt grupp vad gäller hälsoproblem, och har ett större behov av hälso- och sjukvård än andra jämnåriga. Det gäller såväl fysisk som psykisk hälsa samt tandhälsa. Därför har regeringen gett Socialstyrelsen i uppdrag att genomföra utvecklingsinsatser för att långsiktigt stärka förutsättningarna för att placerade barn och unga får tillgång till en god hälso- och sjukvård, tandvård och en obruten skolgång. Särskilt fokus i uppdraget ska ligga på psykiatrisk och psykologisk vård. Uppdraget ska slutredovisas senast den 30 april 2024.

Suicidpreventionen på lokal och regional nivå förstärks

Regeringen framhåller att enligt överenskommelsen mellan staten och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) om insatser inom området psykisk hälsa och suicidprevention 2021–2022 fördelas 200 miljoner kronor till kommuner och regioner för att stärka det suicidpreventiva arbetet. Ungdomar är en viktig målgrupp.

Ny strategi för psykisk hälsa och suicidprevention

Regeringen poängterar Socialstyrelsens och Folkhälsomyndighetens uppdrag att, tillsammans med cirka 22 andra myndigheter, inkomma med underlag till en ny nationell strategi inom området psykisk hälsa och suicidprevention. Syftet med uppdraget är att ge regeringen underlag och skapa förutsättningar för att utveckla insatserna inom området psykisk hälsa och suicidprevention. Barn och unga är en särskilt viktig målgrupp i arbetet. Uppdraget ska slutredovisas senast den 1 september 2023.

Insatser för att främja psykisk hälsa och förebygga psykisk ohälsa och suicid ska utvärderas

Regeringen redovisar Statens beredning för medicinsk och social utvärderings (SBU) uppdrag att utvärdera insatser för att främja psykisk hälsa och förebygga psykisk ohälsa och suicid bland barn och unga. SBU ska bl.a. se över det vetenskapliga underlaget vad gäller strukturerade manualbaserade interventioner (program) för att främja psykisk hälsa och förebygga psykisk ohälsa och suicid bland barn och unga i åldern 2–18 år.

Kartläggning av ungdomars upplevda psykiska hälsa och ohälsa

Regeringen framhåller Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) uppdrag att, i nära samverkan med Folkhälsomyndigheten, kartlägga ungdomars upplevda psykiska hälsa och ohälsa. Arbetet ska slutredovisas senast den 1 juni 2023.

Insatser för att förbättra ungas hälsa

Åtgärder för att stärka det förebyggande arbetet

Regeringen har i regleringsbrevet för 2020 (S2019/05315) gett Socialstyrelsen i uppdrag att stödja huvudmän samt yrkesverksamma inom den sociala barn- och ungdomsvården genom insatser för att främja kompetens och stabilitet samt kvalitetsutveckling inom området. Socialstyrelsen ska bl.a. vidta åtgärder för att stärka samverkan mellan socialtjänst, polis och andra relevanta aktörer i det brottsförebyggande arbetet. Uppdraget ska bl.a. säkerställa att placerade barn och unga får en god, trygg och säker vård samt säkerställa att den sociala barn- och ungdomsvårdens arbete med särskilt utsatta grupper av barn och unga stärks, inte minst i särskilt utsatta och prioriterade områden. En slutredovisning ska lämnas till regeringen senast den 31 mars 2023.

Insatser som främjar brottsförebyggande arbete och ungdomars trygghet

Statens institutionsstyrelse förstärks

För att Statens institutionsstyrelse (Sis) långsiktigt ska kunna fullfölja arbetet med att bygga ut kapaciteten, kvaliteten och säkerheten i verksamheten anser regeringen att ett tillskott till Sis behövs. Sis behöver säkerställa en trygg, säker och ändamålsenlig vård- och behandlingsmiljö samt en bra arbetsmiljö för sina medarbetare. Sis förstärks därför med 110 miljoner kronor 2021 och därefter med 100 miljoner kronor årligen.

Motionerna

I kommittémotion 2020/21:3950 av Roland Utbult m.fl. (KD) yrkande 1 begärs ett tillkännagivande om åtgärder för minskad psykisk ohälsa hos unga. Motionärerna framhåller bl.a. att det behövs en sammanhållen barn- och ungdomsvård. I yrkande 2 begärs ett tillkännagivande om suicidprevention. Det anförs att handlingsplaner för självmordsprevention måste införas. I yrkande 6 begärs ett tillkännagivande om socialsekreterares kompetens och ansvar. Motionärerna framhåller vikten av att identifiera och genomföra insatser som syftar till att stärka kvaliteten inom den sociala barn- och ungdomsvården. I yrkande 7 begärs ett tillkännagivande om placerade barn och unga. Motionärerna anser att förutsättningarna och villkoren för familjehem och jourhem bör förbättras och frågan om hur man undviker omplacering av barn bör ses över. I yrkande 8 begärs ett tillkännagivande om kompetens vid Sis. Det framhålls att psykiatrisk kompetens och användandet av evidensbaserade behandlingsmetoder inom Sis bör säkerställas. Ett

liknande yrkande finns i kommittémotion 2020/21:3480 av Michael Anefur m.fl. (KD) yrkande 13.

Kompletterande information

Att arbeta evidensbaserat – Ett stöd för praktiskt arbete m.m.

Socialstyrelsen gav i december 2020 ut publikationen Att arbeta evidensbaserat – Ett stöd för praktiskt arbete (2020-10-6930). I den lyfter Socialstyrelsen fram att myndigheten under många år arbetat för att stödja en evidensbaserad praktik (EBP) inom socialtjänsten. Stödet är främst avsett för professionella inom socialtjänsten som vill använda bästa tillgängliga kunskap i klientarbetet, men också för dem som arbetar med att utveckla EBP i sin verksamhet. I stödet beskrivs hur EBP kan användas i det praktiska arbetet med klienten. Tillvägagångssättet beskrivs steg för steg och åskådliggörs med konkreta exempel. Socialstyrelsen driver också den nationella webbplatsen kunskapsguiden.se, där kvalitetssäkrad kunskap samlas från Socialstyrelsen, andra myndigheter och aktörer inom bl.a. områdena barn och unga, verksamhetsutveckling samt arbetsmetoder och perspektiv.

Hållbar socialtjänst – En ny socialtjänstlag

Utredningen Framtidens socialtjänst överlämnade sitt betänkande Hållbar socialtjänst – En ny socialtjänstlag (SOU 2020:47) i augusti 2020. En av utredningens utgångspunkter har varit att få till stånd långsiktiga förändringar som påverkar både människor och kommuner positivt och ger förutsättningar för en hållbar socialtjänst. Utredningen föreslår bl.a. att socialtjänsten ska ha ett förebyggande perspektiv, att regeringen ger Socialstyrelsen i uppdrag att ta fram ett förslag på hur myndigheten kan utveckla stödet till kommuner för systematisk uppföljning, som en del i arbetet med att säkerställa och utveckla kvaliteten i verksamheten, samt att det införs krav på att verksamhet inom socialtjänsten ska bedrivas i överensstämmelse med vetenskap och beprövad erfarenhet (s. 49 f.). Betänkandet bereds inom Regeringskansliet.

Budgetpropositionen för 2021

I budgetpropositionen för 2021 (prop. 2020/21:1 utg.omr. 9 s. 165) anför regeringen bl.a. att kartläggningar inom området kunskapsstyrning visar att det fortfarande saknas kunskap om t.ex. evidensbaserade metoder inom socialtjänsten. Regeringen anser därför att fortsatt kunskapsutveckling inom området är angeläget. Socialtjänsten omfattar många verksamheter och det är centralt att de kunskapsstöd som tas fram möter de många olika behov som finns i verksamheterna samt att kunskapsstöden är samstämda. Regeringen anser att det är viktigt att samarbeten inom Rådet för styrning med kunskap, Huvudmannagruppen samt Partnerskapet för kunskapsstyrning inom

socialtjänsten fortsätter att utvecklas för att kunna uppfylla målen med den statliga styrningen med kunskap.

En sammanhållen god och nära vård för barn och unga

Betänkandet Börja med barnen! En sammanhållen god och nära vård för barn och unga SOU 2021:34 överlämnades till regeringen den 4 maj 2021. I betänkandet läggs det fram förslag bl.a. om en sammanhållen barn- och ungdomsvård och ett nationellt hälsovårdsprogram för barn och ungdomar 0–20 år, stärkt samverkan mellan primärvård och elevhälsa, förbättrat stöd med samordning av vårdinsatser samt mer ändamålsenligt stöd vid psykisk ohälsa av olika grad. Betänkandet bereds inom Regeringskansliet.

Tidigare riksdagsbehandling

Motionsyrkanden om psykisk hälsa bland barn och unga

Motionsyrkanden om insatser för barn och ungdomar med psykisk ohälsa behandlades senast av socialutskottet i betänkande 2020/21:SoU13 Frågor om psykisk hälsa. Motionsyrkandena avstyrktes.

Riksdagen beslutade i enlighet med utskottets förslag (prot. 2020/21:88).

Motionsyrkanden om suicidprevention

Motionsyrkanden om en nationell strategi inom området psykisk hälsa och suicidprevention och suicidpreventivt program för unga behandlades senast av utskottet i betänkande 2020/21:SoU15 Folkhälsofrågor. Motionsyrkandena avstyrktes.

Riksdagen beslutade i enlighet med utskottets förslag (prot. 2020/21:79).

Motionsyrkanden om socialsekreterares kompetens

Motionsyrkanden om kompetens och kvalitet behandlades av socialutskottet i betänkande 2019/20:SoU9 Socialtjänst- och barnfrågor. Motionsyrkandena avstyrktes.

Riksdagen beslutade i enlighet med utskottets förslag (rskr. 2019/20:309).

Motionsyrkanden om placerade barn och unga

Motionsyrkanden om omplacering av barn samt om villkor för familjehem och jourhem behandlades senast av utskottet i betänkande 2020/21:SoU19 Frågor om placerade barn och unga. Utskottet föreslog tio tillkännagivanden till regeringen, bl.a. om att en översyn bör göras av familjehemmens uppdrag och hur sammanbrott som resulterar i omplacering kan undvikas. Utskottet avstyrkte motionsyrkanden om villkor för familjehem och jourhem.

Riksdagen beslutade i enlighet med utskottets förslag i fråga om nio tillkännagivanden, bl.a. en översyn av familjehemmens uppdrag och hur sammanbrott som resulterar i omplacering kan undvikas. Övriga

motionsyrkanden, bl.a. om villkor för familjehem och jourhem, avslogs (rskr. 2020/21:187).

Utskottsinitiativ med ett förslag till tillkännagivande om kompetens vid Statens institutionsstyrelses särskilda ungdomshem, Sis

Utskottet beslutade den 18 mars 2021 om ett utskottsinitiativ om att regeringen senast den 1 augusti 2021 ska återkomma till riksdagen med en skrivelse om Sis särskilda ungdomshem (bet. 2020/21:SoU33).

Riksdagen beslutade i enlighet med utskottets förslag (rskr. 2020/21:236).

Utskottets ställningstagande

Socialutskottet välkomnar skrivelsen som ger en samlad bild av regeringens insatser för att stärka ungas livsvillkor. Socialutskottet ser positivt på prioriteringen att den psykiska hälsan bland unga ska öka samt insatserna för att förbättra barns och ungdomars psykiska och fysiska hälsa. Prioriteringen och insatserna är enligt utskottet viktiga mot bakgrund av att den psykiska hälsan bland ungdomar har försämrats och att covid-19-pandemin kan innebära ökad risk för psykisk ohälsa bland barn och ungdomar som är i behov av särskilt stöd och bland de som lever i familjer med socioekonomiska eller andra utmaningar.

Socialutskottet har nyligen behandlat motionsyrkanden om åtgärder för minskad psykisk ohälsa hos unga. Socialutskottet noterade bl.a. Folkhälso-myndighetens och Socialstyrelsens uppdrag med en kommande nationell strategi inom området psykisk hälsa och suicidprevention, och insatserna på området psykisk hälsa, samt utredningsuppdraget om en sammanhållen god och nära vård för barn och unga (S 2019:05, dir. 2019:93). Utskottet ansåg inte att någon åtgärd behövdes med anledning av motionsyrkandena, som avstyrktes (bet. 2020/21:SoU13, prot. 2020/21:88). Utredningen lämnade den 4 maj 2021 betänkandet SOU 2021:34 med förslag bl.a. om en sammanhållen barn- och ungdomsvård och ett mer ändamålsenligt stöd vid psykisk ohälsa av olika grad. Betänkandet bereds inom Regeringskansliet. Utskottet anser att resultatet av beredningen bör avvaktas och föreslår att kulturutskottet avstyrker motion 2020/21:3950 (KD) yrkande 1.

Vidare har socialutskottet nyligen behandlat motionsyrkanden om suicid-prevention. Socialutskottet uppmärksamade uppdraget om den kommande strategin inom området psykisk hälsa och suicidprevention, verksamhets- och projektbidrag till ideella organisationer samt Socialstyrelsens uppdrag att ta fram och sprida kunskap som kan stödja hälso- och sjukvården. Socialutskottet ansåg mot bakgrund av pågående arbete att riksdagen inte behövde ta något initiativ i frågan. Motionsyrkandena avstyrktes (bet. 2020/21:SoU15, prot. 2020/21:79). Socialutskottet vidhåller sin uppfattning och anser att kulturutskottet bör avstyrka motion 2020/21:3950 (KD) yrkande 2.

När det gäller motionsyrkandet om socialsekreterares kompetens och ansvar vill socialutskottet peka på de föreskrifter och allmänna råd om

personalens kompetens som redovisats ovan. Den statliga kunskapsstyrningen syftar till att bidra till att socialtjänst bedrivs i enlighet med vetenskap och beprövad erfarenhet. Socialutskottet vill understryka vikten av att socialtjänsten bedrivs på ett sådant sätt. Socialutskottet anser att fortsatt kunskapsutveckling inom området är angelägen. I sammanhanget noterar socialutskottet att det i betänkandet Hållbar socialtjänst – En ny socialtjänstlag (SOU 2020:47) lämnas förslag om en kompetens- och kunskapsbaserad socialtjänst. Betänkandet bereds för närvarande inom Regeringskansliet. Socialutskottet anser inte att det finns anledning för riksdagen att ta något initiativ i frågan och föreslår att kulturutskottet avstyrker motion 2020/21:3950 (KD) yrkande 6.

Socialutskottet har vidare under det innevarande riksmötet behandlat motionsyrkanden om bl.a. omplacering av barn samt villkor för familjehem och jourhem (bet. 2020/21:SoU19). Socialutskottet ansåg att regeringen på olika sätt bör stärka placerade barns rättigheter och föreslog tio tillkännagivanden till regeringen, bl.a. om en översyn av familjehemmens uppdrag och hur sammanbrott som resulterar i omplacering kan undvikas. I fråga om motionsyrkanden om villkor för familjehem och jourhem hänvisade socialutskottet till socialtjänstlagens bestämmelser om utbildning och SKR:s rekommendationer om familjehem och avstyrkte dem. Riksdagen beslutade i enlighet med utskottets förslag i fråga om bl.a. tillkännagivande om en översyn om familjehemmens uppdrag och hur sammanbrott som resulterar i omplacering kan undvikas. Motionsyrkandena om bl.a. villkor för familjehem och jourhem avslogs (rskr. 2020/21:187). Med hänvisning till att frågorna således nyligen varit föremål för riksdagsbehandling anser socialutskottet inte att det finns anledning för riksdagen att nu ta initiativ i frågorna. Kulturutskottet bör därför avstyrka motion 2020/21:3950 (KD) yrkande 7.

När det slutligen gäller motionsyrkandena om kompetens vid Sis vill socialutskottet peka på att utskottet nyligen beslutade om ett utskottsinitiativ med förslag till tillkännagivande om att regeringen senast den 1 augusti 2021 ska återkomma till riksdagen med en skrivelse om Sis särskilda ungdomshem. Socialutskottet uttalade att det under en längre tid följt utvecklingen inom Sis med anledning av rapporter om våld och hot mot placerade unga m.m. Utskottet ansåg att situationen är mycket bekymmersam och att väsentliga förändringar behövs, bl.a. en förstärkning av personalens kompetens. Det kan enligt utskottet handla om en höjning av grundkompetensen men även om att säkerställa att det finns flera olika kompetenser representerade inom Sis. Riksdagen följde utskottet (bet. 2020/21:SoU33, rskr. 2020/21:236). Något ytterligare initiativ från riksdagen behövs därför inte i nuläget. Kulturutskottet bör därför avstyrka motionerna 2020/21:3950 (KD) yrkande 8 och 2020/21:3480 (KD) yrkande 13.

Stockholm den 18 maj 2021

På socialutskottets vägnar

Acko Ankarberg Johansson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Acko Ankarberg Johansson (KD), Kristina Nilsson (S), Camilla Waltersson Grönvall (M), Ann-Christin Ahlberg (S), Johan Hultberg (M), Mikael Dahlgvist (S), Sofia Nilsson (C), Karin Rågsjö (V), Ulrika Heindorff (M), Carina Ståhl Herrstedt (SD), Yasmine Bladelius (S), Dag Larsson (S), Lina Nordquist (L), Christina Östberg (SD), Nicklas Attefjord (MP), Pia Steensland (KD) och Clara Aranda (SD).

Avvikande mening

Ungdomspolitisk skrivelse (SD, KD)

Acko Ankarberg Johansson (KD), Carina Ståhl Herrstedt (SD), Christina Östberg (SD), Pia Steensland (KD) och Clara Aranda (SD) anför:

Det är oroande att andelen unga som upplever stress, ångslan, oro eller ångest med nedsatt psykiskt välbefinnande ökade mellan 2006–2018. Forskning visar att unga under pandemin mår sämre och särskilt utsatta är flickor som haft distansundervisning. Vi instämmer därför i det som regeringen slår fast att ett prioriterat område för att främja utvecklingen är att den psykiska hälsan bland unga ska öka.

För att förbättra den psykiska hälsan vill vi ha en sammanhållen barn- och ungdomshälsovård. Det måste också bli en bättre övergång från barn- och ungdomspsykiatri (bup) till vuxenpsykiatri. Regeringen bör se över detta.

När det gäller suicidprevention anser vi att regeringen måste ta initiativ till handlingsplaner för självmordsprevention, att det bör tillsättas en ”haverikommission” när en ung person har begått självmord, att anmälningsplikt vid självmord bör återinföras och att psykiatriambulanser ska användas vid larm om självmord. Det är glädjande att regeringen har avsatt medel för psykiatriambulanser. Vi anser även att regeringen bör låta göra en utvärdering av ett skolbaserat suicidpreventionsprogram.

Vi anser att det är viktigt att regeringen ser till att socialsekreterarens kompetens och ansvar stärks. Insatser som syftar till att stärka kvaliteten inom den sociala barn- och ungdomsvården bör identifieras och genomföras. Ett nationellt kunskapscentrum för den sociala barn- och ungdomsvården bör även inrättas.

Vidare är det viktigt att regeringen stärker kommunernas ansvar för barn som har omhändertagits och drabbats av vanvård. Förutsättningarna och villkoren för familjehem och jourhem bör förbättras. Även frågan om hur man undviker sammanbrott som resulterar i omplacering av barn bör utredas.

Regeringen bör också säkerställa psykiatrisk kompetens och användandet av evidensbaserade behandlingsmetoder inom Statens institutionsstyrelse.

Vi anser att kulturutskottet bör tillstyrka motionerna 2020/21:3480 (KD) yrkande 13 och 2020/21:3950 (KD) yrkandena 1–2 och 6–8.